

Στυλιανός Γ. Γώγος
 Οικονομικός Αναλυτής
sgogos@eurobank.gr

Αρκαδία Κωνσταντοπούλου
 Βοηθός Ερευνητικής Ομάδας
arkonstantopoulou@eurobank.gr

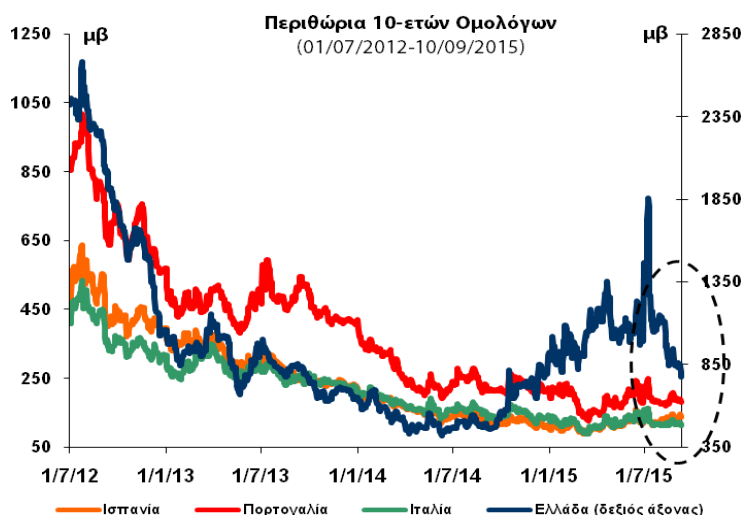
Ευχαριστούμε τον κύριο Δρ. Θεόδωρο Σταματίου (Ανώτερος Οικονομολόγος) για τα χρήσιμα σχόλια και τις παρατηρήσεις του.

ΡΗΤΡΑ ΜΗ ΕΥΘΥΝΗΣ

Το παρόν εκδόθηκε από την Τράπεζα Eurobank Ergasias A.E ("Eurobank") και δεν επιτρέπεται να αναπαραχθεί, κατά οποιονδήποτε τρόπο, από τα πρόσωπα στα οποία αποστέλλεται. Οι πληροφορίες που παρέχονται δεν συνιστούν επενδυτική ή άλλη συμβουλή, δεν αποτελούν προσφορά αγοράς ή πώλησης ούτε πρόσκληση για υποβολή προσφορών αγοράς ή πώλησης ή εν γένει προσφορά ή πρόσκληση για κατάρτιση συναλλαγών επί των χρηματοπιστωτικών μέσων που αναφέρονται. Οι επενδύσεις που αναλύονται μπορεί να είναι ακατάλληλες για επενδυτές με κριτήρια του συγκεκριμένου επενδυτικού στόχους τους, τις ανάγκες τους, την επενδυτική εμπειρία τους και την οικονομική κατάστασή τους. Οι πληροφορίες που περιέχονται προέρχονται από πηγές που θεωρούνται αξιόπιστες αλλά δεν έχουν επαληθευθεί από την Eurobank. Οι απόψεις που διατυπώνονται ενδέχεται να μη συμπίπτουν με αυτές οποιουδήποτε μέλους της Eurobank. Καμία δήλωση ή διαβεβαίωση (ρητή ή σιωπηρή) δεν δίδεται όσον αφορά την ακρίβεια, πληρότητα, ορθότητα ή καταλληλότητα των πληροφοριών ή απόψεων, οι οποίες μπορεί να αλλάζουν χωρίς προειδοποίηση. Καμία απολύτως ευθύνη, με οποιονδήποτε τρόπο και αν δημιουργείται, δεν αναλαμβάνεται από την ούτε βαρύνει τη Eurobank ή τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή τα στελέχη της ή τους υπαλλήλους της όσον αφορά το περιεχόμενο του παρόντος. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν δεν καταρτίζονται ή εγκρίνονται από την Eurobank και εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις του συντάκτη τους και δε δεσμεύουν ούτε αντιπροσωπεύουν τις απόψεις και τη θέση της Eurobank.

Η παραγωγικότητα της εργασίας μειώθηκε το 2^ο τρίμηνο 2015. Ανησυχητικό στοιχείο η στασιμότητα των δύο τελευταίων ετών.

- Η παραγωγικότητα της εργασίας, είτε αυτή ορίζεται ως ο λόγος του πραγματικού προϊόντος (πραγματικό ΑΕΠ) ως προς τις συνολικές ώρες απασχόλησης, είτε ως ο λόγος του πραγματικού προϊόντος ως προς το συνολικό αριθμό των απασχολούμενων, μειώθηκε σε ετήσια βάση το 2^ο τρίμηνο 2015.
- Με βάση τον ορισμό του πραγματικού προϊόντος ανά ώρα εργασίας η πτώση ήταν -0,10% ενώ με βάση τον ορισμό του πραγματικού προϊόντος ανά απασχολούμενο η μείωση ήταν -0,60%.
- Αυτές οι μεταβολές υποδηλώνουν ότι οι ώρες εργασίας ανά απασχολούμενο μειώθηκαν -0,50% για το αντίστοιχο χρονικό διάστημα.
- Σύμφωνα με τα στοιχεία των εμπορευματικών συναλλαγών (ΕΛ.ΣΤΑΤ.) οι εισαγωγές υπέστησαν σημαντική συρρίκνωση -32,04% τον Ιούλιο 2015 (σε ετήσια βάση). Τον ίδιο μήνα οι εξαγωγές μειώθηκαν -8,01%.
- Το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε στο 25,15% τον Ιούνιο 2015. Σε όρους ετήσιας μεταβολής σημείωσε πτώση -1,47 ποσοστιαίες μονάδες ενώ σε όρους μηνιαίας μεταβολής κατέγραψε αύξηση 0,18 ποσοστιαίες μονάδες.
- Εξασθένιση παρουσίασε το φαινόμενο του αποπληθωρισμού τον Αύγουστο 2015. Η ετήσια ποσοστιαία μεταβολή του εθνικού δείκτη τιμών καταναλωτή (ΔΤΚ) διαμορφώθηκε στο -1,46% (από -2,23% το Μάιο) ενώ του εναρμονισμένου ΔΤΚ στο -0,39% (από -1,26%).
- Άνοδο παρουσίασε το πραγματικό ΑΕΠ στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) και την Ευρωζώνη το 2^ο τρίμηνο του 2015.

Πηγή: Bloomberg

Το πραγματικό προϊόν ανά ώρα εργασίας (ανά απασχολούμενο) μειώθηκε σε ετήσια βάση -0,10% (-0,60%) το 2^ο τρίμηνο 2015.

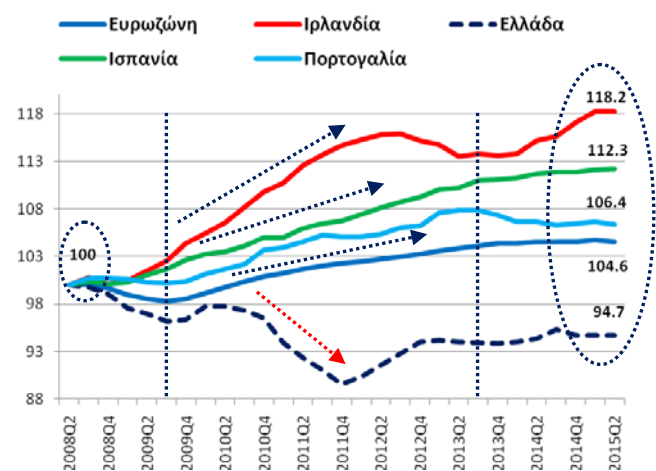
Η παραγωγικότητα της εργασίας, είτε αυτή ορίζεται ως ο λόγος του πραγματικού προϊόντος (πραγματικό ΑΕΠ) ως προς τις συνολικές ώρες απασχόλησης είτε ως ο λόγος του πραγματικού προϊόντος ως προς το συνολικό αριθμό των απασχολούμενων, μειώθηκε σε ετήσια βάση το 2^ο τρίμηνο 2015. Με βάση τον ορισμό του πραγματικού προϊόντος ανά ώρα εργασίας η πτώση ήταν -0,10% ενώ με βάση τον ορισμό του πραγματικού προϊόντος ανά απασχολούμενο η μείωση ήταν -0,60%. Αυτές οι μεταβολές υποδηλώνουν ότι οι ώρες εργασίας ανά απασχολούμενο μειώθηκαν -0,50% για το αντίστοιχο χρονικό διάστημα.¹

Η παραγωγικότητα της εργασίας αποτελεί μια μεταβλητή κλειδί (όχι χωρίς ατέλειες) για την πορεία της οικονομίας καθώς μας πληροφορεί για το βαθμό αποτελεσματικότητας της χρήσης του παραγωγικού συντελεστή της εργασίας. Το κρίσιμο ερώτημα το οποίο θα πρέπει να απαντήσουμε δεν είναι μόνο το πόσες ώρες εργαζόμαστε αλλά το πόσο προϊόν ανά ώρα εργασίας συνεισφέρουμε στην οικονομία, δηλαδή ο βαθμός της παραγωγικότητάς μας. Είναι αυτό το στοιχείο που θα πρέπει να καθορίζει την απαίτησή μας για το προϊόν που παράγουμε και όχι άλλοι παράγοντες.

Στο Σχήμα 1 παραθέτουμε την πορεία της μεταβλητής της παραγωγικότητας της εργασίας από το 2^ο τρίμηνο 2008 μέχρι και το 2^ο τρίμηνο 2015 (σε όρους κινητού μέσου 4 τριμήνων) για τις οικονομίες της Ευρωζώνης της Ιρλανδίας, της Ελλάδας, της

Ισπανίας και της Πορτογαλίας. Στην περίπτωση της ελληνικής οικονομίας διακρίνουμε τρία στοιχεία. Πτώση κατά τη διάρκεια της περιόδου 2^ο τρίμηνο 2008 – 4^ο τρίμηνο 2011, στη συνέχεια άνοδος για ένα βραχύ χρονικό διάστημα (ενός έτους), και έπειτα στασιμότητα. Η τελευταία παρατήρηση αποτελεί σοβαρό εμπόδιο για την ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας (παράλληλα με αυτό της απασχόλησης, βλέπε Σχήμα 2). Απαιτείται να διερευνηθούν οι λόγοι της μη ανάκαμψης της παραγωγικότητας της εργασίας και να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπιση του εν λόγω προβλήματος. Η καθυστέρηση στην αποτελεσματική εφαρμογή των θεσμικών μεταρρυθμίσεων αποτελεί έναν από τους ερμηνευτικούς παράγοντες.

Σχήμα 1: Παραγωγικότητα Εργασίας (προϊόν ανά ώρα εργασίας) (κινητός μέσος 4 τριμήνων, δείκτες, 2008q2 = 100)

Πηγή: (α) Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat), (β) Eurobank Research.

¹ Η μαθηματική απόδειξη έχει ως εξής: Ας ορίσουμε ως Y , H , E και h το πραγματικό προϊόν (δηλαδή το πραγματικό ΑΕΠ), τις συνολικές ώρες απασχόλησης, το συνολικό αριθμό των ατόμων που απασχολούνται και τις ώρες εργασίας ανά απασχολούμενο αντίστοιχα. Η παραγωγικότητα της εργασίας σε όρους προϊόντος ανά απασχολούμενο ορίζεται ως $\frac{Y}{E}$ και σε

όρους προϊόντος ανά ώρα εργασίας ως $\frac{Y}{H}$. Επιπρόσθετα, η μεταβλητή

των ωρών εργασίας ανά απασχολούμενο ορίζεται ως $h = \frac{H}{E}$. Η

ποσοστιαία μεταβολή των τριών λόγων μπορεί να υπολογιστεί (προσεγγιστικά, κάνοντας χρήση λογαριθμικών διαφορών) αφαιρώντας την ποσοστιαία μεταβολή του αριθμητή από την αντίστοιχη του παρονομαστή. Ορίζοντας την ποσοστιαία μεταβολή κάθε μεταβλητής με το σύμβολο g και χρησιμοποιώντας τα στοιχεία της πρώτης ενότητας του παρόντος φυλλαδίου ισχύει:

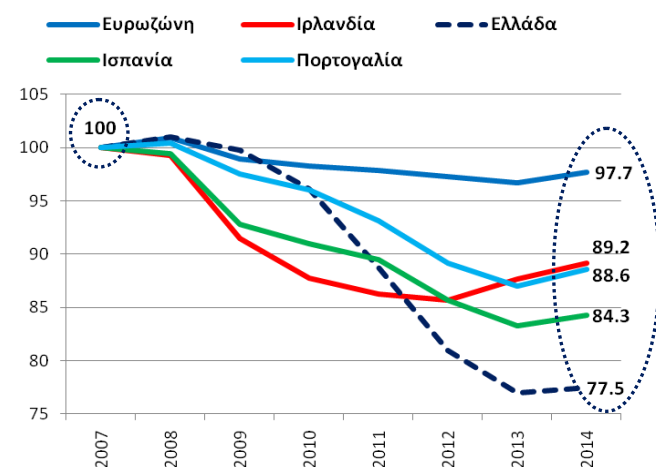
$$-0,10\% > -0,60\% \Rightarrow -0,50\% < 0$$

$$g_Y - g_H > g_Y - g_E \Rightarrow g_H - g_E < 0$$

$$\Rightarrow g_h < 0$$

Συνεπώς, οι ώρες εργασίας ανά απασχολούμενο μειώθηκαν -0,50% το 2^ο τρίμηνο 2015 (σε όρους ετήσιας μεταβολής).

Σχήμα 2: Απασχόληση (ηλικιακή ομάδα 15-74) (δείκτες, 2007 = 100)

Πηγή: (α) Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat), (β) Eurobank Research.

Για τις υπόλοιπες οικονομίες αξιοσημείωτη είναι η σταθερή ανοδική πορεία που παρουσιάζει η παραγωγικότητα της εργασίας

στην Ισπανία, στην Ιρλανδία (εκτός της περιόδου 3^ο τρίμηνο 2012 – 2^ο τρίμηνο 2013) και στην Πορτογαλία (μέχρι το 3^ο τρίμηνο 2013). Από την άλλη πλευρά τόσο το σύνολο της Ευρωζώνης όσο και η οικονομία της Πορτογαλίας (παράλληλα με αυτή της Ελλάδος) εμφανίζουν σημάδια στασιμότητας τα τελευταία δύο χρόνια. Το στοιχείο αυτό αποδεικνύει σε ένα βαθμό ότι η αύξηση της προσφοράς χρήματος από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) χωρίς την παράλληλη εφαρμογή κατάλληλων θεσμικών μεταρρυθμίσεων με στόχο της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας και της καινοτομίας, δεν αρκεί για τη μετάβαση της οικονομίας της Ευρωζώνης σε ένα σταθερό μονοπάτι ανάπτυξης². Η επίδοση της οικονομίας της Ιαπωνίας τη δεκαετία του 1990 αποτελεί ένα παράδειγμα που επιβεβαιώνει το εν λόγω συλλογισμό.

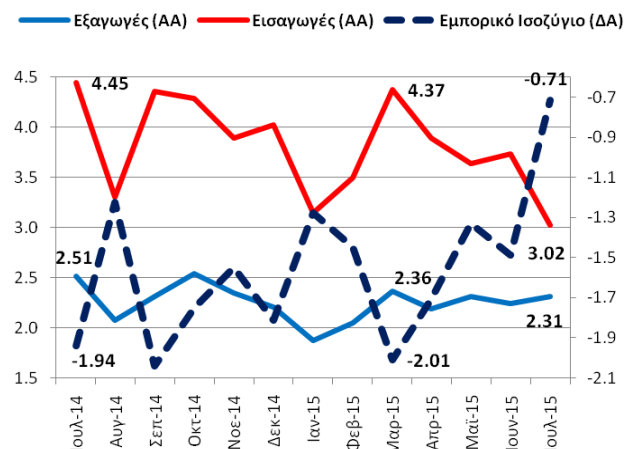
Σύμφωνα με τα στοιχεία των εμπορευματικών συναλλαγών (ΕΛ.ΣΤΑΤ.) οι εισαγωγές υπέστησαν σημαντική συρρίκνωση -32,04% τον Ιούλιο 2015 (σε ετήσια βάση). Τον ίδιο μήνα οι εξαγωγές μειώθηκαν -8,01%.

Σύμφωνα με τα στοιχεία των εμπορευματικών συναλλαγών (ΕΛ.ΣΤΑΤ.) οι εισαγωγές κατέγραψαν ετήσια πτώση -32,04% τον Ιούλιο 2015. Η αντίστοιχη μεταβολή τον Ιούνιο και το Μάιο ήταν -11,46% και -9,22% αντίστοιχα. Επιπρόσθετα, σε όρους νομισματικών μονάδων η ετήσια μείωση των εισαγωγών διαμορφώθηκε στα -1,43 δις ευρώ (από 4,45 δις ευρώ τον Ιούλιο 2014 σε 3,02 δις ευρώ τον Ιούλιο 2015, βλέπε Σχήμα 3). Το 38,37% της εν λόγω μείωσης προήλθε από συναλλαγές με χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το υπόλοιπο 61,63% από συναλλαγές με τρίτες χώρες.

Στην πλευρά των εξαγωγών παρατηρήθηκε ετήσια πτώση -8,01%. Τον Ιούνιο είχε καταγραφεί μείωση -10,25%, ενώ το Μάιο η αντίστοιχη μεταβολή ήταν οριακά θετική, 0,54%. Σε όρους νομισματικών μονάδων οι εξαγωγές μειώθηκαν από 2,51 δις ευρώ τον Ιούλιο 2014 σε 2,31 δις ευρώ τον Ιούλιο 2015 (πτώση -201,00 εκ ευρώ). Σε αντίθεση με τις εισαγωγές η πτώση των εξαγωγών προήλθε μόνο από τις πραγματοποιηθείσες συναλλαγές με τρίτες χώρες (-340,30 εκ ευρώ ή -27,18%). Οι εξαγωγές εμπορευμάτων προς τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης αυξήθηκαν 139,30 εκ ευρώ (11,07%). Επιπρόσθετα, αξίζει να αναφέρουμε ότι οι εξαγωγές εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών κατέγραψαν αύξηση 6,99% (107,60 εκ ευρώ). Συνεπώς, η ετήσια μείωση των εξαγωγών που καταγράφηκε τον Ιούλιο 2015 προήλθε από τη μείωση της αξίας των πωλήσεων πετρελαιοειδών αγαθών προς τρίτες χώρες.

² Ο Πρόεδρος της ΕΚΤ Μ. Draghi στις εισαγωγικές δηλώσεις του τον Ιανουάριο του 2015 ανέφερε ότι Η νομισματική πολιτική αποσκοπεί στη διασφάλιση της σταθερότητας των τιμών μεσοπρόθεσμα και η διευκολυντική της κατεύθυνση συμβάλλει στη στήριξη της οικονομικής δραστηριότητας. Ωστόσο, προκειμένου να αυξηθεί η επενδυτική δραστηριότητα και η δημιουργία θέσεων εργασίας και να επιταχυνθεί ο ρυθμός αύξησης της παραγωγικότητας, είναι απαραίτητη η αποφασιστική συμβολή και άλλων τομέων πολιτικής. Πιο συγκεκριμένα, η αποφασιστική εφαρμογή μεταρρυθμίσεων στις αγορές προϊόντων και εργασίας καθώς και η ανάληψη δράσεων για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος θα πρέπει να ενταθούν σε διάφορες χώρες. Βλέπε και: <https://www.ecb.europa.eu/press/pressconf/2015/html/is150122.el.html>

Σχήμα 3: Εμπορευματικές Συναλλαγές (δισ ευρώ)

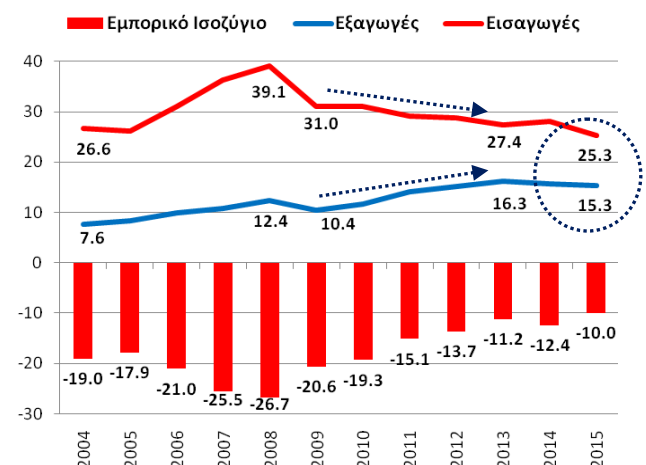
Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), (β) Eurobank Research.

Σημείωση: (α) ως ΑΑ και ΔΑ ορίζουμε τον αριστερό και το δεξιό οριζόντιο άξονα αντίστοιχα.

Οι προαναφερθείσες μεταβολές είχαν ως αποτέλεσμα να βελτιωθεί το εμπορικό ισοζύγιο κατά 1,22 δις ευρώ (-63,14%). Πιο συγκεκριμένα από -1,94 δις ευρώ τον Ιούλιο 2014 διαμορφώθηκε στα -0,71 δις ευρώ τον Ιούλιο 2015.

Ένα επιπλέον στοιχείο το οποίο θα πρέπει να παρουσιάσουμε - αναλύσουμε είναι σωρευτική πορεία των εμπορευματικών συναλλαγών της ελληνικής οικονομίας κατά τη διάρκεια των πρώτων οκτώ μηνών του τρέχοντος έτους (περίοδος Ιανουαρίου – Ιουλίου 2015). Στο Σχήμα 5 παραθέτουμε την αξία των εξαγωγών, των εισαγωγών και του εμπορικού ισοζυγίου για το χρονικό διάστημα Ιανουαρίου – Ιουλίου από το 2004 μέχρι και το 2015.

Σχήμα 4: Εμπορευματικές Συναλλαγές (άθροισμα Ιαν - Ιουλ) (δισ ευρώ)

Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), (β) Eurobank Research.

Αναφορικά με την πορεία των εξαγωγών διακρίνουμε μια σταθερή ανοδική πορεία κατά τη διάρκεια των ετών 2004 – 2013. Μοναδική εξαίρεση αποτελεί το έτος 2009 όπου σημειώθηκε πτώση -1,99 δις ευρώ (βλέπε Σχήμα 4). Αυτή η μεταβολή οφείλεται

στη μείωση της ζήτησης για ελληνικά εμπορεύματα από χώρες της αλλοδαπής κυρίως λόγω της σημαντικής ύφεσης που καταγράφηκε το 2009. Για παράδειγμα, η ετήσια αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ στην Ευρωζώνη είχε διαμορφωθεί στο -4,5%. Ένα σημαντικό στοιχείο το οποίο θα πρέπει να αναφέρουμε είναι ότι η ενίσχυση των εξαγωγών για το διάστημα 2004-2008 δε διαφέρει σημαντικά από την αντίστοιχη αύξηση της περιόδου 2009-2013. Κατά τη διάρκεια της πρώτης υποπεριόδου σημειώθηκε αύξηση 4,80 δις ευρώ (62,89%) ενώ κατά τη διάρκεια της δεύτερης η αύξηση ήταν 5,83 δις ευρώ (55,86%).

Η πρώτη υποπερίοδος χαρακτηρίστηκε από δύο στοιχεία τα οποία επηρεάζουν με αντίθετο τρόπο – τουλάχιστον σε θεωρητικό επίπεδο - το μέγεθος των εξαγωγών εμπορευμάτων. Από τη μια πλευρά επιδεινώθηκε η ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας. Η πραγματική συναλλαγματική ισοτιμία (σε σχέση με 37 εμπορικούς εταίρους) αυξήθηκε 11,90% σε όρους μοναδιαίου κόστους εργασίας και 5,98% σε όρους δείκτη τιμών καταναλωτή. Από την άλλη πλευρά όμως το πραγματικό ΑΕΠ στην Ευρωζώνη αυξάνονταν με ένα μέσο ετήσιο ρυθμό μεταβολής 2%. Το πρώτο στοιχείο αποτέλεσε αρνητικό παράγοντα για τις εξαγωγές ενώ το δεύτερο αποτέλεσε θετικό παράγοντα.

Κατά τη διάρκεια της δεύτερης υποπεριόδου οι προαναφερθείσες τάσεις αντιστράφηκαν. Η πραγματική συναλλαγματική ισοτιμία σε όρους μοναδιαίου κόστους εργασίας μειώθηκε -14,80% και σε όρους δείκτη τιμών καταναλωτή -2,65%. Επιπρόσθετα, ο μέσος ετήσιος ρυθμός μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ στην Ευρωζώνη διαμορφώθηκε στο 0,7% από 2% την περίοδο 2004-2008. Το πρώτο στοιχείο αποτέλεσε θετικό παράγοντα για τις εξαγωγές ενώ το δεύτερο αποτέλεσε αρνητικό παράγοντα. Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι το ανησυχητικό στοιχείο για τις ελληνικές εξαγωγές εμπορευμάτων είναι η πτωτική πορεία που ακολουθούν τα τελευταία δύο χρόνια, 2013-2015. Από 16,26 δις ευρώ το 2013 διαμορφώθηκαν στα 15,32 δις ευρώ το 2015 (-5,73%).

Στην πλευρά των εισαγωγών εμπορευμάτων διακρίνουμε ότι ύστερα από τη σημαντική αύξηση που κατέγραψαν την περίοδο 2005-2008 (άνοδος 12,94 δις ευρώ ή 49,39%), μειώθηκαν απότομα το 2009 (πτώση 8,14 δις ευρώ ή -20,78%) και στη συνέχεια, με εξαίρεση το 2010 και το 2014, κινήθηκαν καθοδικά καταγράφοντας μέση ετήσια μεταβολή -0,95 δις ευρώ (ή -3,24%). Η αύξηση που σημειώθηκε την πρώτη υποπερίοδο προήλθε σε μεγάλο βαθμό από την παράλληλη αύξηση των εγχώριων εισοδημάτων (κυρίως το 2006, 5,8% και το 2007, 3,5%) ενώ ακριβώς το αντίθετο ίσχυε για την περίοδο 2008-2015. Η ελληνική ύφεση και η σημαντική συρρίκνωση των εγχώριων εισοδημάτων οδήγησαν σε μείωση της ζήτησης για εμπορεύματα από χώρες της αλλοδαπής. Τέλος, αξίζει να αναφέρουμε πως στο πρώτο οκτάμηνο 2015 έχει παρατηρηθεί επιδείνωση του ετήσιου ρυθμού πτώσης των εισαγωγών εμπορευμάτων (-2,85 δις ευρώ ή -10,11%).

Αναφορικά με την πορεία του εμπορικού ισοζυγίου παρατηρούμε τα εξής: Από το 2005 μέχρι και το 2009 η μεταβολή του εμπορικού ελλείμματος οφείλεται περισσότερο στην πορεία των εισαγωγών και λιγότερο στην πορεία των εξαγωγών. Η αύξηση των εισαγωγών υπερκάλυψε την αύξηση των εξαγωγών και ως εκ

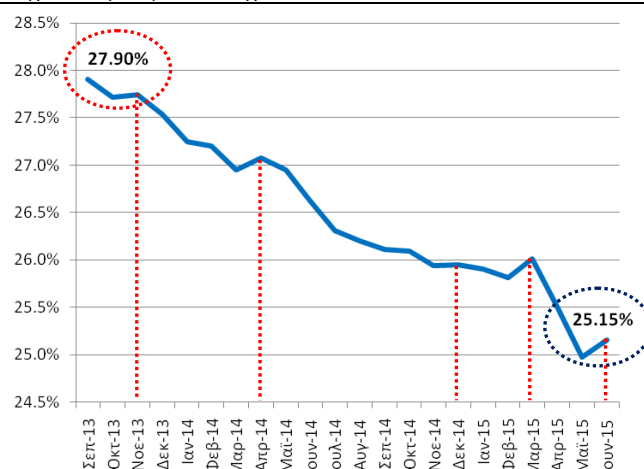
τούτου το εμπορικό έλλειμμα διευρύνθηκε 8,85 δις ευρώ (ή 49,51%). Ωστόσο, από το 2009 μέχρι και το 2013 η προαναφερθείσα τάση άλλαξε. Η βελτίωση του εμπορικού ισοζυγίου (μείωση του εμπορικού ελλείμματος) κατά 9,41 δις ευρώ ήταν προϊόν της ανόδου των εξαγωγών κατά 5,83 δις ευρώ και της πτώσης των εισαγωγών κατά -3,58 δις ευρώ. Τέλος, έπειτα από την επιδείνωση που παρατηρήθηκε στο εμπορικό έλλειμμα το 2014 (1,22 δις ευρώ), στο πρώτο οκτάμηνο 2015 παρατηρείται βελτίωση (2,42 δις ευρώ) κυρίως λόγω της πτώσης των εισαγωγών.

Τα στοιχεία για τις εμπορευματικές συναλλαγές του Αυγούστου θα δημοσιευθούν στις 8 Οκτωβρίου 2015. Η συρρίκνωση του εμπορικού ελλείμματος αναμένουμε να συνεχιστεί κυρίως λόγω των συνεπειών του μέτρου του περιορισμού στην κίνηση κεφαλαίων. Βραχυπρόθεσμα οι εισαγωγές εκτιμάται να επηρεαστούν αρνητικά σε μεγαλύτερο βαθμό από ότι οι εξαγωγές και ως εκ τούτου αυτό θα οδηγήσει σε βελτίωση του εμπορικού ισοζυγίου.

Το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε στο 25,15% τον Ιούνιο 2015. Σε όρους ετήσιας μεταβολής σημείωσε πτώση -1,47 ποσοστιαίες μονάδες ενώ σε όρους μηνιαίας μεταβολής κατέγραψε αύξηση 0,18 ποσοστιαίων μονάδων.

Το ποσοστό ανεργίας (δηλαδή ο λόγος των ανέργων ως προς το εργατικό δυναμικό) συνέχισε την καθοδική του πορεία – σε όρους ετήσιας μεταβολής – για 16^ο συνεχή μήνα. Πιο συγκεκριμένα, διαμορφώθηκε στο 25,15% τον Ιούνιο 2015 (βλέπε Σχήμα 5) από 26,63% τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους. Ο αριθμός των απασχολούμενων προσέγγισε τα 3,585 εκ άτομα, των ανέργων το 1,205 εκ άτομα και το εργατικό δυναμικό τα 4,790 εκ άτομα. Σε όρους ετήσιας μεταβολής, η απασχόληση αυξήθηκε 40,39 χιλ άτομα, η ανεργία μειώθηκε -81,47 χιλ άτομα και το εργατικό δυναμικό μειώθηκε -41,08 χιλ άτομα.

Σχήμα 5: Ποσοστό Ανεργίας
(εποχικά διορθωμένα στοιχεία, %)

Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), (β) Eurobank Research.

Παρατηρώντας τη χρονολογική σειρά του ποσοστού ανεργίας υπό το πρίσμα των μηνιαίων μεταβολών παρατηρούμε ότι τον Ιούνιο καταγράφηκε αύξηση. Από το μέγιστο του Σεπτεμβρίου

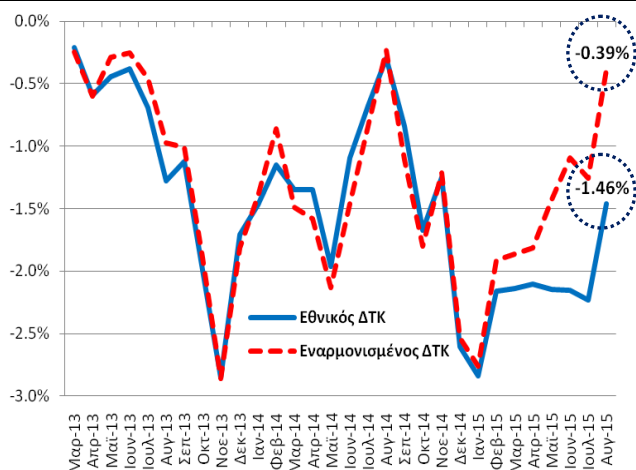
2013, 27,90%, αυτή ήταν η 5^η φορά – μέσα σε ένα διάστημα 21 μηνών - που παρατηρήθηκε μηνιαία αύξηση του ποσοστού ανεργίας.

Τα στοιχεία για το ποσοστό ανεργίας του Ιουλίου 2015 θα δημοσιευθούν στις 8 Οκτωβρίου 2015. Αναμένουμε περαιτέρω επιδείνωση των συνθηκών στην αγορά εργασίας κυρίως τους φθινοπωρινούς μήνες. Η συνέχιση του μέτρου του περιορισμού στην κίνηση κεφαλαίων θα οδηγήσει σε εξάντληση των αποθεμάτων πολλών επιχειρήσεων (που πραγματοποιούν εισαγωγές τελικών προϊόντων ή πρώτων υλών) ή ακόμα και σε ακύρωση μελλοντικών παραγγελιών με αποτέλεσμα τη μείωση της παραγωγής η οποία φυσικά θα συνοδευτεί και από μείωση της χρήσης των παραγωγικών συντελεστών τόσο της εργασίας (ώρες απασχόλησης) όσο και του κεφαλαίου (βαθμός εκμετάλλευσης).

Εξασθένηση παρουσίασε το φαινόμενο του αποπληθωρισμού τον Αύγουστο 2015. Η ετήσια ποσοστιαία μεταβολή του εθνικού δείκτη τιμών καταναλωτή (ΔΤΚ) διαμορφώθηκε στο -1,46% (από -2,23% το Μάιο) ενώ του εναρμονισμένου ΔΤΚ στο -0,39% (από -1,26%).

Το φαινόμενο του αποπληθωρισμού παρουσίασε σημάδια εξασθένησης τον Αύγουστο 2015. Τόσο σε όρους εθνικού ΔΤΚ όσο και σε όρους εναρμονισμένου ΔΤΚ, ο ρυθμός πτώσης του γενικού επιπέδου των τιμών σημείωσε επιβράδυνση (βλέπε Σχήμα 6). Πιο αναλυτικά, η ετήσια ποσοστιαία μεταβολή του πρώτου δείκτη διαμορφώθηκε στο -1,46% (από -2,23% το Μάιο) ενώ του δεύτερου στο -0,39% (από -1,26%). Αυτές οι μεταβολές οφείλονται εν μέρει στην αύξηση του φόρου προστιθέμενης αξίας που επιβλήθηκε σε αρκετές κατηγορίες προϊόντων.

Σχήμα 6: Δείκτες Τιμών Καταναλωτή – Εθνικός και Εναρμονισμένος (ετήσια ποσοστιαία μεταβολή)

Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), (β) Eurobank Research.

Από τις δώδεκα βασικές ομάδες αγαθών και υπηρεσιών του εθνικού ΔΤΚ οι μεγαλύτερες αρνητικές ετήσιες μεταβολές καταγράφηκαν στη στέγαση, -7,3%, στην ένδυση και υπόδηση, -6,8%, στις μεταφορές, -4,3%, στα άλλα αγαθά και υπηρεσίες, -3,2%, και στην εκπαίδευση -3,1%. Στην αντίθετη κατεύθυνση (θετική) κινήθηκε το επίπεδο των τιμών στις ομάδες της διατροφής και των μη αλκοολούχων ποτών, 4,3%, των

αλκοολούχων ποτών και του καπνού, 2,1%, και των ξενοδοχείων – καφέ – εστιατορίων, 1,5%.

Στην πλευρά του εναρμονισμένου ΔΤΚ οι υψηλότερες αρνητικές ετήσιες μεταβολές σημειώθηκαν στη στέγαση, -8,0%, στην ένδυση και υπόδηση, -5,1%, στην εκπαίδευση -3,1%, στα άλλα αγαθά και υπηρεσίες, -2,5%, και στην αναψυχή – πολιτιστικές δραστηριότητες, -2,2%. Όπως και στην περίπτωση του εθνικού ΔΤΚ αύξηση παρουσίασε το επίπεδο των τιμών στις ομάδες της διατροφής και των μη αλκοολούχων ποτών, 3,9%, των αλκοολούχων ποτών και του καπνού, 2,4%, και των ξενοδοχείων – καφέ – εστιατορίων, 2,7%.

Τα στοιχεία για την πορεία του γενικού επιπέδου των τιμών του Ιουλίου 2015 θα δημοσιευθούν στις 9 Οκτωβρίου 2015. Αναμένουμε τη συνέχιση του φαινομένου του αποπληθωρισμού, ωστόσο υπάρχει πιθανότητα περαιτέρω εξασθένησης στην περίπτωση που παρατηρηθούν ελλείψεις στην αγορά, δηλαδή αρνητική διαταραχή στον τομέα της προσφοράς, κυρίως λόγω του μέτρου του περιορισμού στην κίνηση κεφαλαίων.

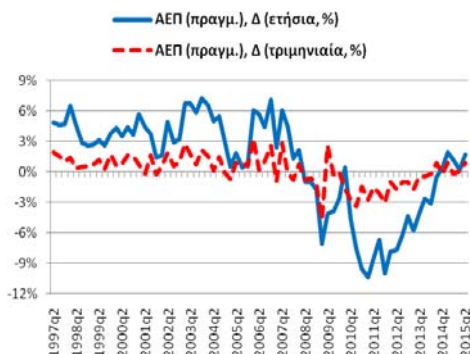
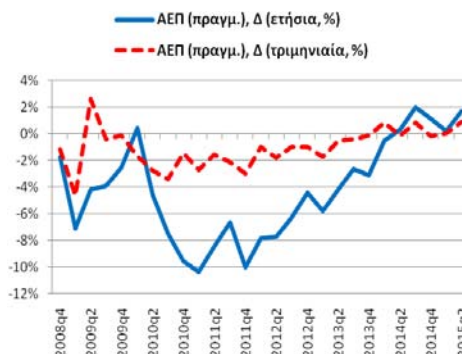
Άνοδο παρουσίασε το πραγματικό ΑΕΠ στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) και την Ευρωζώνη το 2^ο τρίμηνο του 2015.

Σύμφωνα με τα εποχικά διορθωμένα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας (Eurostat), το 2^ο τρίμηνο 2015 σε σύγκριση με το 1^ο τρίμηνο του 2015, το πραγματικό ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 0,4% τόσο στην ΕΕ όσο και στην Ευρωζώνη. Σε όρους ετήσιας μεταβολής τα αντίστοιχα μεγέθη διαμορφώθηκαν στο 1,5% και 1,9% αντίστοιχα.

Αναφορικά με την πορεία της οικονομικής δραστηριότητας των επί μέρους χωρών της ΕΕ παρατηρούμε τα εξής: Το πραγματικό ΑΕΠ ενισχύθηκε σε όλα τα κράτη μέλη για τα οποία υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία, εκτός από τη Γαλλία όπου παρέμεινε σταθερό. Πιο αναλυτικά, η υψηλότερη αύξηση (σε τριμηνιαία βάση) καταγράφηκε στη Λετονία (1,2%), στη Μάλτα (1,1%), στη Τσεχική Δημοκρατία, στην Ισπανία και τη Σουηδία (1,0%). Ακολούθησαν η Ελλάδα και η Πολωνία (0,9%), η Σλοβακία (0,8%), η Εσθονία, η Κροατία, η Λιθουανία, η Σλοβενία και το Ηνωμένο Βασίλειο (+0,7%). Οι χαμηλότεροι ρυθμοί τριμηνιαίας μεταβολής σημειώθηκαν στην Ολλανδία, την Αυστρία και τη Ρουμανία (+0,1%).

Πίνακας Α1: Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής ΟικονομίαςΜεταβλητή: Πραγματικό ΑΕΠ, μεταβολές (%), μη εποχ. προσαρμ. για γογ%, εποχ. προσαρμ. για ροq%

Για το **2^ο τρίμηνο (2015)** ο **ρυθμός οικονομικής μεγέθυνσης** ήταν της τάξης του **1,73%** (0,20%, 2015q1 και 0,34%, 2014q2). Η αντίστοιχη **τριμηνιαία % μεταβολή** ήταν της τάξης του **0,91%** (0,06%, 2015q1 και -0,14%, 2014q2).

Συνολική Περίοδος: 1997q2-2015q2Υποπερίοδος: 2008q4-2015q2

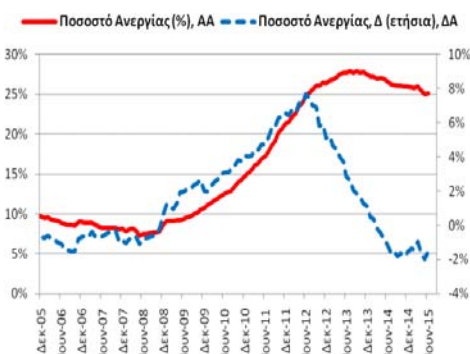
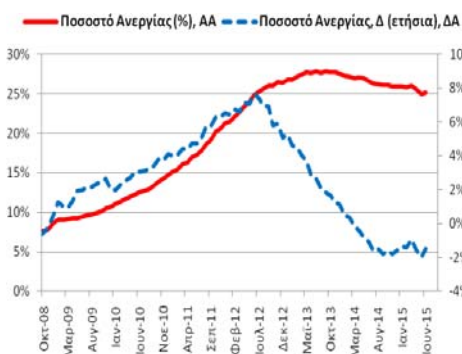
Βασικά Στατιστικά Στοιχεία
Πραγμ. ΑΕΠ Δ (ετήσια, %)

Περίοδος: 1997q2- 2015q2
Στοιχεία: Τριμηνιαία
Μέσος Όρος: 0,84%
Διάμεσος: 2,14%
Μέγιστο: 7,24% (2003q4)
Ελάχιστο: -10,37% (2011q1)

Σημείωση: Δ = μεταβολή
Δημοσίευση: 28/8/2015
Επομ. δημ.: 13/11/2015
(εκτιμήσεις), 27/11/2015
(προσωρινά στοιχεία)

Μεταβλητή: Ποσοστό Ανεργίας (εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία)

Για το μήνα **Ιούνιο (2015)** το ποσοστό της **ανεργίας** διαμορφώθηκε στο **25,15%** (24,98%, 5/2015 και 26,63%, 6/2014) και η αντίστοιχη **ετήσια μεταβολή** ήταν στις **-1,47 ΠΜ** (-1,98 ΠΜ, 5/2015 και -1,09 ΠΜ, 6/2014). Ο αριθμός των **απασχολούμενων** ανέρχεται στα **3,585 εκ** άτομα (3,627 εκ, 5/2015 και 3,545 εκ, 6/2014) ενώ ο αριθμός των **ανέργων** ανέρχεται στα **1,205 εκ** άτομα (1,207 εκ, 5/2015 και 1,286 εκ 6/2014).

Συνολική Περίοδος: 12/2005-6/2015Υποπερίοδος: 10/2008-6/2015

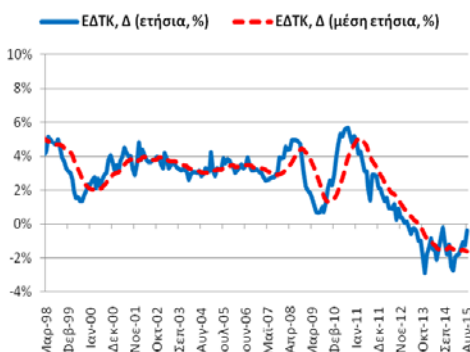
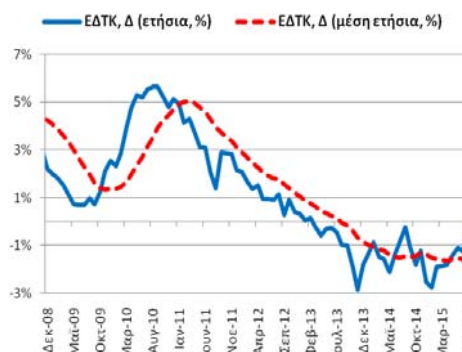
Βασικά Στατιστικά Στοιχεία
Ποσοστό Ανεργίας

Περίοδος: 12/2005 - 6/2015
Στοιχεία: Μηνιαία
Μέσος Όρος: 16,45%
Διάμεσος: 13,38%
Μέγιστο: 27,90% (9/2013)
Ελάχιστο: 7,30% (5/2008)

Σημείωση: Δ = μεταβολή,
ΑΑ = αριστερός άξονας,
ΔΑ = δεξιός άξονας,
ΠΜ = ποσοστ. μοναδ.
Δημοσίευση: 10/9/2015
Επομ. δημ.: 8/10/2015

Μεταβλητή: Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ), ετήσια μεταβολή (%)

Για το μήνα **Αύγουστο (2015)** η ετήσια μεταβολή (%) του **ΕνΔΤΚ** ήταν στο **-0,39%** (-1,26%, 7/2015 και -0,24%, 8/2014) και η αντίστοιχη **μέση ετήσια μεταβολή** ήταν στο **-1,60%** (-1,58%, 7/2015 και -1,47%, 8/2014). Για τον ίδιο μήνα η ετήσια μεταβολή (%) του **Εθνικού ΔΤΚ** ήταν στο **-1,46%** (-2,23%, 7/2015 και -0,30%, 8/2014) και η αντίστοιχη **μέση ετήσια μεταβολή** ήταν στο **-1,97%** (-1,87%, 7/2015 και -1,42%, 8/2014).

Συνολική Περίοδος: 3/1998-8/2015Υποπερίοδος: 12/2008-8/2015

Βασικά Στατιστικά Στοιχεία
ΕνΔΤΚ, Δ (ετήσια, %)

Περίοδος: 3/1998 - 8/2015
Στοιχεία: Μηνιαία
Μέσος Όρος: 2,51%
Διάμεσος: 3,08%
Μέγιστο: 5,66% (9/2010)
Ελάχιστο: -2,86% (11/2013)

Σημείωση: Δ = μεταβολή
Δημοσίευση: 9/9/2015
Επομ. δημ.: 9/10/2015

Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), (β) Eurobank Research.

Πίνακας Α2: Οι Συνιστώσες του Πραγματικού ΑΕΠ (μη εποχικά διορθωμένα στοιχεία)Συνολική Περίοδος: 1997q2-2015q2Υποπερίοδος: 2008q4-2015q2Δημοσίευση: 28/8/2015Ιδιωτική Κατανάλωση (δαπάνη)

■ Για το 2015q2 η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** της ιδιωτικής κατανάλωσης ήταν στο **2,79%** (2015q1: 0,97%, 2014q2: 0,66%).

■ Το αντίστοιχο **μερίδιο, % του ΑΕΠ (ονομ.)**, ήταν στο **72,97%** (2015q1: 71,96%, 2014q2: 72,01%).

Δημόσια Κατανάλωση (δαπάνη)

■ Για το 2015q2 η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** της δημόσιας κατανάλωσης ήταν στο **2,35%** (2015q1: -1,22%, 2014q2: -2,21%).

■ Το αντίστοιχο **μερίδιο, % του ΑΕΠ (ονομ.)**, ήταν στο **20,06%** (2015q1: 20,31%, 2014q2: 19,98%).

Ακαθάριστος Σχηματισμός Πάγιου Κεφαλαίου (δαπάνη)

■ Για το 2015q2 η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** των **συνολικών επενδύσεων** ήταν στο **-4,93%** (2015q1: 17,40%, 2014q2: -6,04%).

■ Το αντίστοιχο **μερίδιο, % του ΑΕΠ (ονομ.)**, ήταν στο **10,23%** (2015q1: 12,71%, 2014q2: 10,84%).

Εξαγωγές Αγαθών και Υπηρεσιών (δαπάνη)

■ Για το 2015q2 η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** των **εξαγωγών** ήταν στο **-1,94%** (2015q1: 0,94%, 2014q2: 9,52%).

■ Το αντίστοιχο **μερίδιο, % του ΑΕΠ (ονομ.)**, ήταν στο **31,98%** (2015q1: 32,07%, 2014q2: 33,54%).

Εισαγωγές Αγαθών και Υπηρεσιών (δαπάνη, αρνητική συνεισφορά)

■ Για το 2015q2 η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** των **εισαγωγών** ήταν στο **-3,90%** (2015q1: 10,62%, 2014q2: 9,28%).

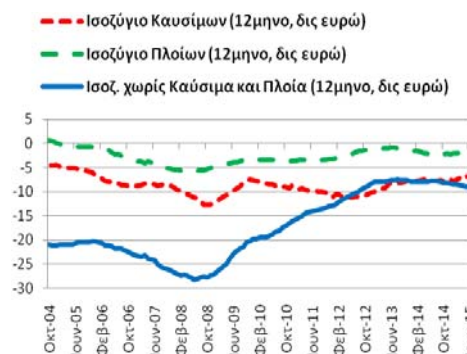
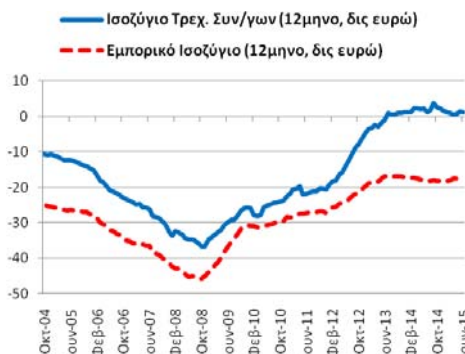
■ Το αντίστοιχο **μερίδιο, % του ΑΕΠ (ονομ.)**, ήταν στο **32,78%** (2015q1: 34,38%, 2014q2: 36,62%).

Πίνακας Α3: Εξωτερικός Τομέας (άθροισμα περιόδου 12 μηνών)

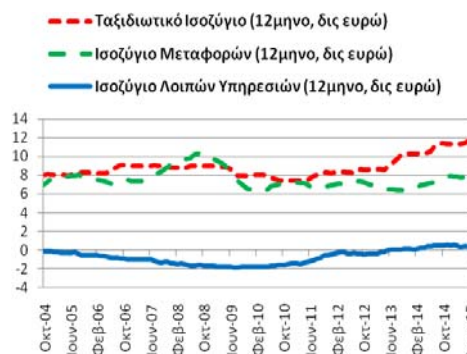
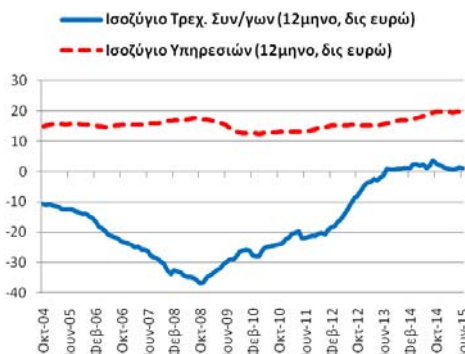
Συγκεντρωτικά Ισοζύγια (10/2004-6/2015)

Επί μέρους Ισοζύγια (10/2004-6/2015)

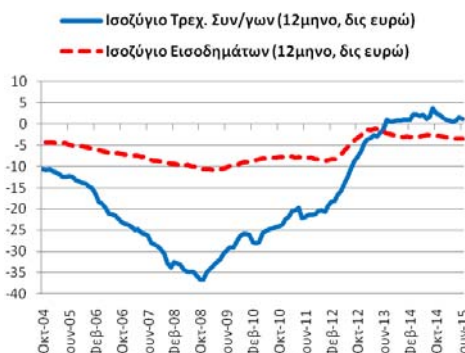
Ισοζύγιο: Εμπορικό (καυσίμων, πλοίων, χωρίς καύσιμα και πλοία)

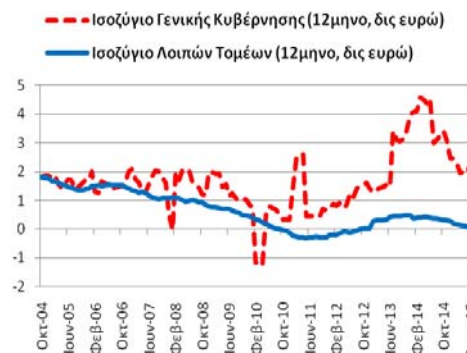
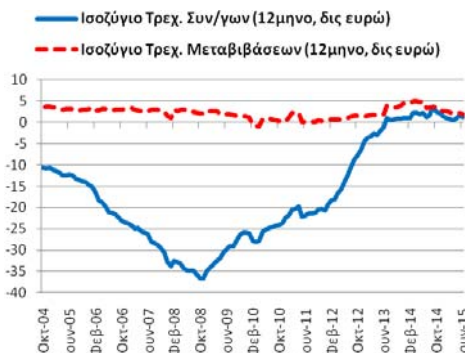
Ισοζύγιο: Υπηρεσιών (ταξιδιωτικό, μεταφορών και λοιπών υπηρεσιών)

Ισοζύγιο: Εισοδημάτων (αμοιβών – μισθών και τόκων, μερισμάτων – κερδών)

Ισοζύγιο: Τρεχουσών Μεταβιβάσεων (γενικής κυβέρνησης και λοιπών τομέων)

Δημοσίευση: 20/8/2015

■ Για το διάστημα **Ιουλίου 2014 - Ιουνίου 2015** το ισοζύγιο **τρεχουσών συναλλαγών** ήταν **πλεονασματικό** και διαμορφώθηκε στα **1,22 δις ευρώ** (6/2014-5/2015: 1,47 και 7/2013-6/2014: 2,31).

■ Για το διάστημα **Ιουλίου 2014 - Ιουνίου 2015** το **εμπορικό** ισοζύγιο ήταν **ελλειμματικό** και διαμορφώθηκε στα **-17,07 δις ευρώ** (6/2014-5/2015: -17,06 και 7/2013-6/2014: -18,00).

■ Για το διάστημα **Ιουλίου 2014 - Ιουνίου 2015** το ισοζύγιο **υπηρεσιών** ήταν **πλεονασματικό** και διαμορφώθηκε στα **19,67 δις ευρώ** (6/2014-5/2015: 19,72 και 7/2013-6/2014: 18,13).

■ Για το διάστημα **Ιουλίου 2014 - Ιουνίου 2015** το **ταξιδιωτικό** ισοζύγιο ήταν **πλεονασματικό** και διαμορφώθηκε στα **11,59 δις ευρώ** (6/2014-5/2015: 11,55 και 7/2013-6/2014: 10,57).

■ Για το διάστημα **Ιουλίου 2014 - Ιουνίου 2015** το ισοζύγιο **εισοδημάτων** ήταν **ελλειμματικό** και διαμορφώθηκε στα **-3,38 δις ευρώ** (6/2014-5/2015: -3,39 και 7/2013-6/2014: -2,73).

■ Για το διάστημα **Ιουλίου 2014 - Ιουνίου 2015** το ισοζύγιο **τόκων, μερισμάτων και κερδών** ήταν **ελλειμματικό** και διαμορφώθηκε στα **-3,00 δις ευρώ** (6/2014-5/2015: -3,03 και 7/2013-6/2014: -2,50).

■ Για το διάστημα **Ιουλίου 2014 - Ιουνίου 2015** το ισοζύγιο **τρεχουσών μεταβιβάσεων** ήταν **πλεονασματικό** και διαμορφώθηκε στα **2,00 δις ευρώ** (6/2014-5/2015: 2,20 και 7/2013-6/2014: 4,92).

■ Για το διάστημα **Ιουλίου 2014 - Ιουνίου 2015** το ισοζύγιο **γενικής κυβέρνησης** ήταν **πλεονασματικό** και διαμορφώθηκε στα **1,98 δις ευρώ** (6/2014-5/2015: 2,13 και 7/2013-6/2014: 4,53).

Πηγή: (α) Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ), (β) Eurobank Research.

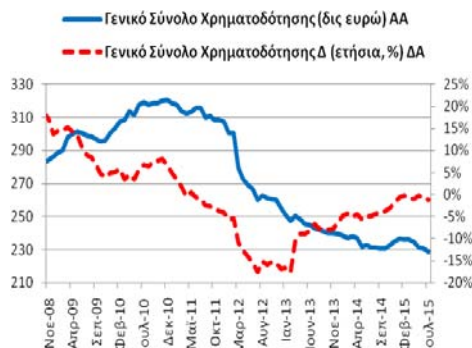
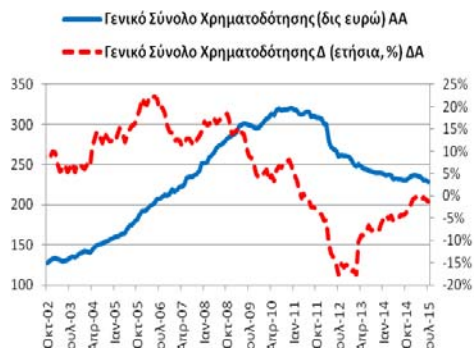
Επόμενη δημοσίευση: 21/9/2015

Πίνακας Α4: Χρηματοδότηση της Ελληνικής Οικονομίας από εγχώρια ΝΧΙ εκτός της ΤτΕ

Συνολική Περίοδος: 10/2002-7/2015

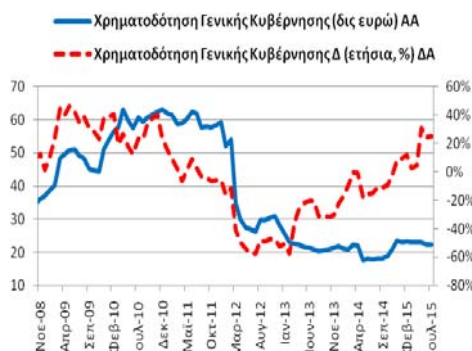
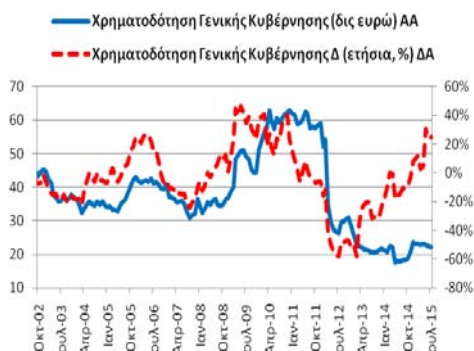
Υποπερίοδος: 11/2008-7/2015

Δημοσίευση: 27/8/2015

Γενικό Σύνολο Χρηματοδότησης (υπόλοιπα)

■ Για το μήνα **Ιούλιο** (2015) το **γενικό σύνολο** της χρηματοδότησης ανήλθε στα **228,68 δισ ευρώ** (6/2015: 230,57 δισ ευρώ και 7/2014: 231,27 δισ ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-1,12%** (6/2015: -0,82% και 7/2014: -4,82%).

Χρηματοδότηση Γενικής Κυβέρνησης (υπόλοιπα)

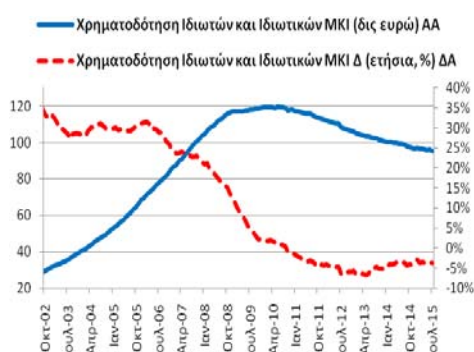
■ Για το μήνα **Ιούλιο** (2015) η χρηματοδότηση της **γενικής κυβέρνησης** ανήλθε στα **22,24 δισ ευρώ** (6/2015: 22,44 δισ ευρώ και 7/2014: 17,82 δισ ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **24,83%** (6/2015: 24,26% και 7/2014: -14,85%).

Χρηματοδότηση Ιδιωτικών Επιχειρήσεων (υπόλοιπα)

■ Για το μήνα **Ιούλιο** (2015) η χρηματοδότηση των **ιδιωτικών επιχειρήσεων** ανήλθε στα **97,44 δισ ευρώ** (6/2015: 98,58 δισ ευρώ και 7/2014: 101,20 δισ ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-3,72%** (6/2015: -3,04% και 7/2014: -4,44%).

Χρηματοδότηση Ιδιωτών και Ιδιωτικών μη Κερδοσκοπικών Ιδρυμάτων (υπόλοιπα)

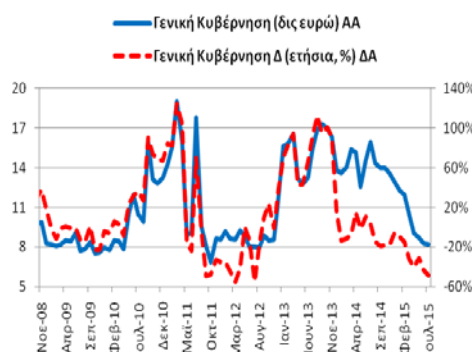
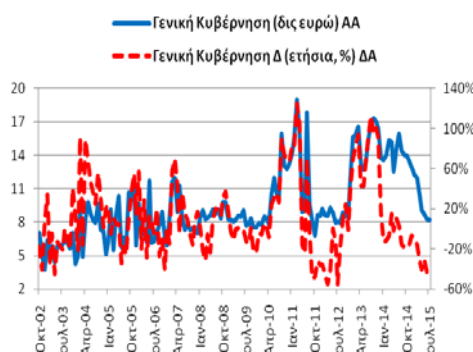
■ Για το μήνα **Ιούλιο** (2015) η χρηματοδότηση των **ιδιωτών και των ιδιωτικών μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων** ανήλθε στα **95,46 δισ ευρώ** (6/2015: 95,95 δισ ευρώ και 7/2014: 99,09 δισ ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-3,66%** (6/2015: -3,52% και 7/2014: -3,54%).

Πίνακας Α5: Καταθέσεις και Ρέπος των μη ΝΧΙ στα Εγχώρια ΝΧΙ εκτός της ΤτΕΣυνολική Περίοδος: 10/2002-7/2015Υποπερίοδος: 11/2008-7/2015Δημοσίευση: 27/8/2015Γενικό Σύνολο Καταθέσεων και Ρέπος (υπόλοιπα)

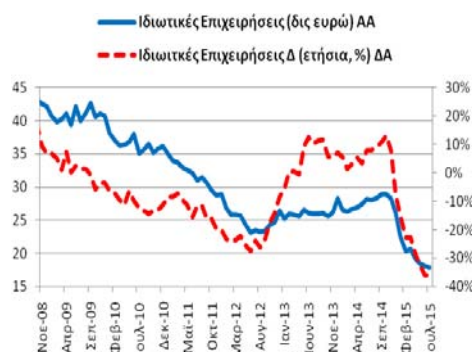
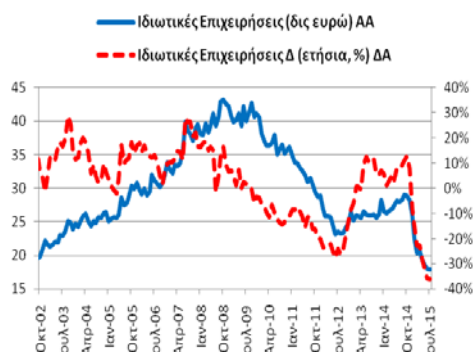
■ Για το μήνα **Ιούλιο** (2015) το **γενικό σύνολο** (κάτοικοι εσωτερικού, λοιπών χωρών ευρωζώνης και μη κάτοικοι ζώνης ευρώ) των καταθέσεων (και ρέπος) ανήλθε στα **157,86 δις ευρώ** (6/2015: 159,25 δις ευρώ και 7/2014: 215,19 δις ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-26,64%** (6/2015: -25,48% και 7/2014: -0,60%).

Καταθέσεις και Ρέπος Γενικής Κυβέρνησης (υπόλοιπα)

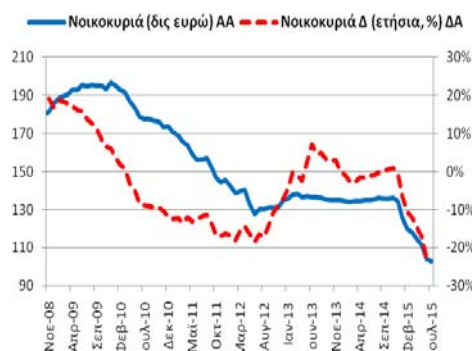
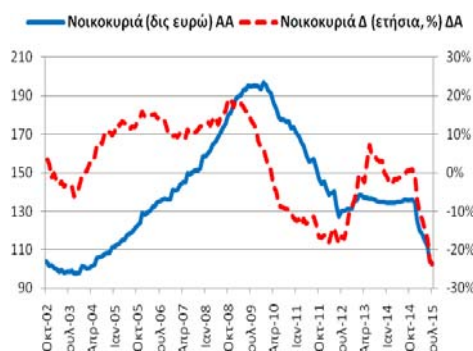
■ Για το μήνα **Ιούλιο** (2015) οι καταθέσεις (και ρέπος) της **γενικής κυβέρνησης** ανήλθαν στα **8,22 δις ευρώ** (6/2015: 8,27 δις ευρώ και 7/2014: 15,95 δις ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-48,50%** (6/2015: -43,23% και 7/2014: 3,32%).

Καταθέσεις και Ρέπος Ιδιωτικών Επιχειρήσεων (υπόλοιπα)

■ Για το μήνα **Ιούλιο** (2015) οι καταθέσεις (και ρέπος) των **ιδιωτικών επιχειρήσεων** (ασφαλιστικές, λοιπά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και μη χρηματοπιστωτικές) ανήλθαν στα **17,91 δις ευρώ** (6/2015: 18,07 δις ευρώ και 7/2014: 28,03 δις ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-36,10%** (6/2015: -35,81% και 7/2014: 7,93%).

Καταθέσεις και Ρέπος Νοικοκυριών (υπόλοιπα)

■ Για το μήνα **Ιούλιο** (2015) οι καταθέσεις (και ρέπος) των **νοικοκυριών** ανήλθαν στα **102,92 δις ευρώ** (6/2015: 104,16 δις ευρώ και 7/2014: 135,19 δις ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-23,87%** (6/2015: -22,80% και 7/2014: -0,90%).

Πηγή: (α) Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ), (β) Eurobank Research.

Επόμενη Δημοσίευση: προσεγγιστικά +1 μήνα

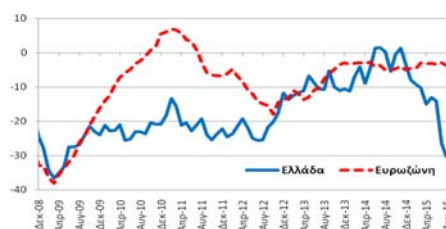
Πίνακας Α6: Δείκτες Εμπιστοσύνης, Ελλάδα και Ευρωζώνη

Συνολική Περίοδος: 2/1998-8/2015

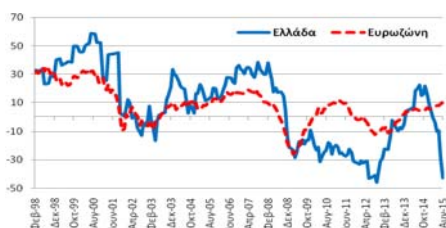
Υποπερίοδος: 12/2008-8/2015

Δημοσίευση: 30/7/2015

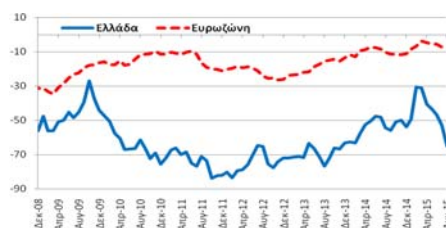
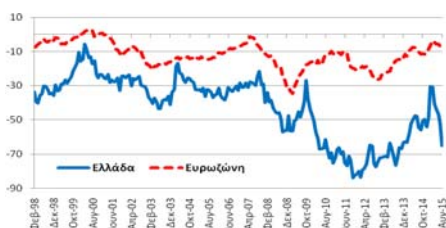
Οικονομικό Κλίμα – Συγκεντρωτικός Δείκτης Εμπιστοσύνης

Βιομηχανία – Δείκτης Εμπιστοσύνης (Στάθμιση: 40%)

Υπηρεσίες – Δείκτης Εμπιστοσύνης (Στάθμιση: 30%)

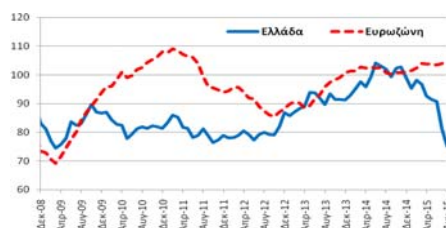
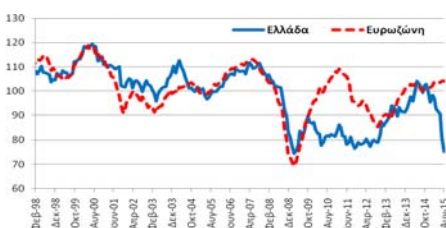
Καταναλωτές – Δείκτης Εμπιστοσύνης (Στάθμιση: 20%)

Λιανικό Εμπόριο – Δείκτης Εμπιστοσύνης (Στάθμιση: 5%)

Κατασκευές – Δείκτης Εμπιστοσύνης (Στάθμιση: 5%)

■ Για το μήνα **Αύγουστο** (2015) ο δείκτης **οικονομικού κλίματος** (75,2 μονάδες) **επιδεινώθηκε** κατά -6,1 μονάδες σε σχέση με τον **Ιούλιο** και **επιδεινώθηκε** κατά -26,9 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

■ Για το μήνα **Αύγουστο** (2015) ο δείκτης εμπιστοσύνης στη **βιομηχανία** (-30,2 μονάδες) **επιδεινώθηκε** κατά -3,8 μονάδες σε σχέση με τον **Ιούλιο** και **επιδεινώθηκε** κατά -30,5 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

■ Για το μήνα **Αύγουστο** (2015) ο δείκτης εμπιστοσύνης στις **υπηρεσίες** (-42,8 μονάδες) **επιδεινώθηκε** κατά -15,2 μονάδες σε σχέση με τον **Ιούλιο** και **επιδεινώθηκε** κατά -65,1 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

■ Για το μήνα **Αύγουστο** (2015) ο δείκτης εμπιστοσύνης των **καταναλωτών** (-64,8 μονάδες) **επιδεινώθηκε** κατά -11,9 μονάδες σε σχέση με τον **Ιούλιο** και **επιδεινώθηκε** κατά -10,6 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

■ Για το μήνα **Αύγουστο** (2015) ο δείκτης εμπιστοσύνης στο **λιανικό εμπόριο** (-31,0 μονάδες) **επιδεινώθηκε** κατά -5,1 μονάδες σε σχέση με τον **Ιούλιο** και **επιδεινώθηκε** κατά -37,6 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

■ Για το μήνα **Αύγουστο** (2015) ο δείκτης εμπιστοσύνης στις **κατασκευές** (-67,5 μονάδες) **επιδεινώθηκε** κατά -5,0 μονάδες σε σχέση με τον **Ιούλιο** και **επιδεινώθηκε** κατά -46,4 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

Πίνακας Α6 : Βασικά Μακροοικονομικά - Μικροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας														
Ενημέρωση: 11/9/2015														
Μεταβλητές	Στοιχ.	Πηγή	Παράθεση	Εποχ. Διόρθ.	Τελευταία Παρατήρηση	Παρατήρηση Προηγούμενης Περιόδου	Παρατηρήσεις Παρελθόντων Ετών							
Βασική Επισκόπηση														
Πραγμ. Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν	q	(1), (7)	Δ (γογ, %)	-	1.73%	2015q2	0.20%	2015q1	0.34%	2014q2	-4.18%	2013q2	-7.72%	2012q2
Πραγμ. Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν			Δ (σοα, %)	Ναι	0.91%		0.06%		-0.14%		-0.50%		-1.79%	
Πραγμ. Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν	y		Δις ευρώ	-	186.54	2014	185.11	2013	192.61	2012	206.16	2011	226.21	2010
Ποσοστό Ανεργίας	m		%	Ναι	25.15%	Ιουν-15	24.98%	Μαϊ-15	26.63%	Ιουν-14	27.71%	Ιουν-13	24.88%	Ιουν-12
Εναρμονισμένοι Δείκτες Τιμών Καταναλωτή			Δ (γογ, %)	-	-0.39%	Αυγ-15	-1.26%	Ιουλ-15	-0.24%	Αυγ-14	-0.97%	Αυγ-13	1.15%	Αυγ-12
Συνιστ. Πραγμ. Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόντος														
Πραγμ. Ιδιωτική Κατανάλωση (Νοικοκυριά και ΜΚΙΕΝ)	q	(1), (7)	Δ (γογ, %)	-	2.79%	2015q2	0.97%	2015q1	0.66%	2014q2	-2.28%	2013q2	-9.10%	2012q2
Πραγμ. Δημόσια Κατανάλωση				-	2.35%		-1.22%		2.21%		-8.74%		-5.84%	
Πραγμ. Επενδύσεις (Ιδιωτικές και Δημόσιες)				-	-4.93%		17.40%		-6.04%		-12.98%		-27.60%	
Πραγμ. Εξαγωγές (Αγαθά και Υπηρεσίες)				-	-1.94%		0.94%		9.52%		5.29%		-1.58%	
Πραγμ. Εισαγωγές (Αγαθά και Υπηρεσίες)				-	-3.90%		10.62%		9.28%		-1.67%		-12.06%	
Αποτελεσματικότητα														
Πραγμ. Παραγωγικότητα της Εργασίας (ανά άτομο)	q	(4), (7)	Δ (γογ, %)	-	-0.60%	2015q2	-0.32%	2015q1	0.80%	2014q2	-0.10%	2013q2	1.12%	2012q2
Πραγμ. Παραγωγικότητα της Εργασίας (ανά ώρα εργασίας)				-	-0.10%		-0.11%		1.77%		-0.93%		5.32%	
Ονομαστικό Μοναδ. Κόστος Εργασίας (ανά άτομο)				-	1.16%		0.37%		-4.32%		-7.10%		-1.62%	
Ονομαστικό Μοναδ. Κόστος Εργασίας (ανά ώρα εργασίας)				-	1.59%		0.99%		-4.98%		-6.19%		1.86%	
Αγορά Εργασίας														
Απασχολούμενοι	m	(1), (7)	Δ (γογ, χιλ)	Ναι	104.86	Μαϊ-15	64.24	Απρ-15	12.48	Μαϊ-14	-204.86	Μαϊ-13	-375.59	Μαϊ-12
Ανεργοί				-	-92.06		-78.86		-47.74		173.21		339.47	
Εργατικό Δυναμικό				-	12.79		-14.62		-35.27		-31.65		-36.12	
Μη Ενεργός Πληθυσμός				-	-62.66		-35.94		-12.49		-35.76		-18.13	
Αγορά Ακινήτων														
Δείκτης Τιμών Διαμερισμάτων	q	(2), (7)	Δ (γογ, %)	-	-5.59%	2015q2	-4.12%	2015q1	-8.26%	2014q2	-11.92%	2013q2	-10.85%	2012q2
Συνολική Οικονομική Δραστηριότητα (αριθμός αδειών)	m	(1), (7)		-	1.9%	Μαϊ-15	6.2%	Απρ-15	1.2%	Μαϊ-14	-50.1%	Μαϊ-13	-31.2%	Μαϊ-12
Βιομηχανία και Εμπόριο														
Δείκτης Υπευθύνων Παραγγελιών (PMI)	m	(6), (7)	ΜΔ	Ναι	39.1	Αυγ-15	30.2	Ιουλ-15	50.1	Αυγ-14	48.7	Αυγ-13	42.1	Αυγ-12
Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής	m	(1), (7)	Δ (γογ, %)	-	-1.56%	Ιουλ-15	-4.75%	Ιουν-15	0.08%	Ιουλ-14	-7.24%	Ιουλ-13	-2.92%	Ιουλ-12
Δείκτης Κύκλου Εργασιών στο Λιανικό Εμπόριο				-	-1.71%	Ιουν-15	2.37%	Μαϊ-15	0.45%	Ιουν-14	-7.66%	Ιουν-13	-9.68%	Ιουν-12
Δείκτης Όγκου στο Λιανικό Εμπόριο				-	-0.41%		4.08%		1.70%		-7.95%		-10.62%	
Δείκτης Κύκλου Εργασιών στο Χονδρικό Εμπόριο	q	(1), (7)	Δ (γογ, %)	-	-3.54%	2015q2	-0.95%	2015q1	0.69%	2014q2	-9.64%	2013q2	-15.35%	2012q2
Δείκτης Κύκλου Εργασιών στον Τομέα των Αυτοκινήτων				-	10.39%		17.93%		34.29%		-0.68%		-38.62%	
Εξωτερικοί Τομείς														
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (Α+Β+Γ+Δ)	12m	(2), (7)	Δις ευρώ	-	1.22	Ιουν-15	1.47	Μαϊ-15	2.31	Ιουν-14	-1.17	Ιουν-13	-13.93	Ιουν-12
Α. Εμπορικό Ισοζύγιο				-	-17.07		-17.06		-18.00		-16.81		-24.10	
Καυσιμίων				-	-7.19		-6.76		-7.66		-8.18		-11.20	
Πλοίων				-	-0.95		-1.39		-2.51		-0.94		-2.24	
Χωρίς Καύσιμα και Πλοία				-	-8.93		-8.91		-7.84		-7.70		-10.66	
Β. Ισοζύγιο Υπηρεσιών				-	19.67		19.72		18.13		15.62		15.21	
Ταξιδιωτικό				-	11.59		11.55		10.57		9.15		8.26	
Μεταφορών				-	7.75		7.81		7.14		6.48		7.32	
Λοιπών Υπηρεσιών				-	0.34		0.35		0.42		0.00		-0.36	
Γ. Ισοζύγιο Εισοδημάτων				-	-3.38		-3.39		-2.73		-1.87		-6.15	
Αμοιβών και Μισθών				-	-0.38		-0.36		-0.23		-0.24		-0.31	
Τόκων, Μερισμάτων και Κερδών				-	-3.00		-3.03		-2.50		-1.62		-5.85	
Δ. Ισοζύγιο Τρεχουσών Μεταβιβάσεων				-	2.00		2.20		4.92		1.89		1.10	
Γενικής Κυβέρνησης				-	1.98		2.13		4.53		1.47		1.21	
Λοιπών Τομέων				-	0.02		0.07		0.38		0.42		-0.10	
Δημοσιονομικά Στοιχεία (Γενική Κυβέρνηση)														
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης % του ΑΕΠ	y	(1), (7)	%	-	-3.5%	2014	-12.3%	2013	-8.7%	2012	-10.2%	2011	-11.10%	2010
Πρωτογενές Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης % του ΑΕΠ				-	0.4%		-8.3%		-3.7%		-3.0%		-5.20%	
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης % του ΑΕΠ				-	177.1%		175.0%		156.9%		171.3%		146.0%	
Κυβέρνηση (Εκτέλεση Κρατικού Προϋπολογισμού)														
Καθαρά Έσοδα Κρατικού Προϋπολογισμού (Π)	-	(5), (7)	Δις ευρώ	-	26.87	Ιουλ-15	21.82	Ιουν-15	18.63	Μαϊ-15	15.82	Απρ-15	12.02	Μαρ-15
Καθαρά Έσοδα Κρατικού Προϋπολογισμού (Σ)	-			-	30.82		22.73		19.17		15.44		11.93	
Δαπάνες Κρατικού Προϋπολογισμού (Π)	-			-	27.71		23.24		20.03		16.32		12.52	
Δαπάνες Κρατικού Προϋπολογισμού (Σ)	-			-	32.19		27.33		22.65		18.36		14.04	
Πρωτογενές Αποτέλεσμα Κρατικού Προϋπολογισμού (Π)	-			-	3.71		1.88		1.51		2.10		1.74	
Πρωτογενές Αποτέλεσμα Κρατικού Προϋπολογισμού (Σ)	-			-	2.99		-1.24		-0.57		-0.31		0.12	
Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού (Π)	-			-	-0.84		-1.42		-1.40		-0.51		-0.50	
Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού (Σ)	-			-	-1.38		-4.61		-3.48		-2.92		-2.11	
Επιτόκια Αναφοράς Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας														
Διευκόλυνση Αποδοχής Καταθέσεων	-	(2), (7)	%	-	-0.20%	10/9/14	-0.10%	11/6/14	0.00%	13/11/14	0.00%	8/5/13	0.00%	11/7/12
Δημοπρασίες Σταθερού Επιτοκίου	-			-	0.05%		0.15%		0.25%		0.50%		0.75%	
Διευκόλυνση Οριακής Χρηματοδότησης	-			-	0.30%		0.40%		0.75%		1.00%		1.50%	
Τίτλοι Ελληνικού Δημοσίου και Τραπεζικά Επιτόκια														
Απόδοση Τίτλων Ελληνικού Δημοσίου (10 έτη)	m	(2), (7)	%	-	10.26%	Αυγ-15	11.43%	Ιουν-15	6.09%	Αυγ-14	10.01%	Αυγ-13	24.34%	Αυγ-12
Τραπεζικό Μέσο Επιτόκιο Καταθέσεων (νέων)				-	0.78%	Ιουλ-15	1.09%	Ιουν-15	1.45%	Ιουλ-14	2.26%	Ιουλ-13	2.86%	Ιουλ-12
Τραπεζικό Μέσο Επιτόκιο Δανείων (νέων)				-	4.72%		4.75%		5.36%		5.55%		5.92%	
Τραπεζικό Μέσο Επιτόκιο Καταθέσεων (υφιστάμενων)				-	0.87%		1.01%		1.66%		2.58%		2.86%	
Τραπεζικό Μέσο Επιτόκιο Δανείων (υφιστάμενων)				-	5.04%		5.08%		5.41%		5.72%		5.99%	
Χρηματοδότηση														
Γενικό Σύνολο Χρηματοδότησης	m	(2), (7)	Δις ευρώ	-	228.68	Ιουλ-15	230.57	Ιουν-15	231.27	Ιουλ-14	242.98	Ιουλ-13	260.22	Ιουλ-12
Χρηματοδότηση Γενικής Κυβέρνησης				-	22.24		22.44		17.82		20.92		26.28	
Χρηματοδότηση Ιδιωτικών Επιχειρήσεων				-	97.44		98.58		101.20		105.90		112.05	
Χρηματοδότηση Ιδιωτών και ΜΚΙ				-	95.46		95.95		99.09		102.72		108.02	
Καταθέσεις και Ρέπος														
Σύνολο Καταθέσεων και Ρέπος	m	(2), (7)	Δις ευρώ	-	157.86	Ιουλ-15	159.25	Ιουν-15	215.19	Ιουλ-14	216.49	Ιουλ-13	209.32	Ιουλ-12
Γενική Κυβέρνηση				-	8.22		8.27		15.95		15.44		8.05	
Ασφαλιστικές Επιχειρήσεις				-	1.67		1.59		2.86		3.16		2.12	
Λοιπά Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα				-	3.62		3.62		4.43		4.29		3.44	
Μη Χρηματοπιστωτικές Επιχειρήσεις				-	12.62		12.86		20.74		18.52		17.98	
Νοικοκυριά				-	102.92		104.16		135.19		136.42		130.36	
Κάτοικοι Λοιπών Χωρών Ευρωζώνης				-	1.12		1.36		1.44		1.42		1.48	
Μη Κάτοικοι Ευρωζώνης				-	27.69		27.39		34.57		37.24		45.88	
Δείκτες Εμπιστοσύνης														
Οικονομικό Κλίμα - Συγκεντρωτικός Δείκτης Εμπιστ. Βιομηχανία	m	(3), (7)	ΜΔ	Ναι	75.2	Αυγ-15	81.3	Ιουλ-15	102.1	Αυγ-14	89.6	Αυγ-13	80.0	Αυγ-12
Υπηρεσίες				-	-30.2		-26.4		0.3		-10.7		-25.4	
Καταναλωτές				-	-42.8		-27.6		22.3		-7.0		-41.8	
Λιανικό Εμπόριο				-	-64.8		-52.9		-54.2		-76.6		-65.2	
Κατασκευές				-	-31.0		-25.9		6.6		-21.3		-26.6	
				-	-67.5		-62.5		-21.1		-30.2		-52.6	

Πηγή: (1) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), (2) Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ), (3) Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Commission), (4) Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat), (5) Διαδικτυακή Πύλη Υπουργείου Οικονομικών, (6) Bloomberg, (7) Τομέας Οικονομικής Ανάλυσης και Έρευνας Διεθνών Κεφαλαιαγορών - Eurobank Economic Analysis and Financial Markets Research.

Σημείωση: (1) ως γ, q και m ορίζουμε τα ετήσια, τριμηνιαία και μηνιαία στοιχεία, (2) ως Δ (γογ) ορίζουμε την ετήσια μεταβολή, ως Δ

Τομέας Οικονομικής Ανάλυσης & Έρευνας Διεθνών Κεφαλαιαγορών

Πλάτων Μονοκρούσος
Επικεφαλής Οικονομολόγος Ομίλου Eurobank

Ιωάννης Γκιώνης: Ερευνητής Οικονομολόγος
Στυλιανός Γώγος: Οικονομικός Αναλυτής
Άννα Δημητριάδου: Οικονομικός Αναλυτής
Όλγα Κοσμά: Οικονομικός Αναλυτής
Αρκαδία Κωνσταντοπούλου: Βοηθός Ερευνητικής Ομάδας
Παρασκευή Πετροπούλου: Οικονομικός Αναλυτής G10
Θεόδωρος Σταματίου: Ανώτερος Οικονομολόγος
Γαλάτεια Φωκά: Ερευνητής Οικονομολόγος

Eurobank Ergasias SA, 8 Othonos Str, 10557 Athens, tel: +30 210 33 37 000, fax: +30 210 33 37 190, contact email: Research@eurobank.gr

Eurobank Οικονομικές Μελέτες

Περισσότερες εκδόσεις μας διαθέσιμες στο <http://www.eurobank.gr/research>

- **Daily Overview of Global markets & the SEE Region:** Ημερήσια επισκόπηση με τις βασικές μακροοικονομικές εξελίξεις στην αγορά της Ελλάδας και τις παγκόσμιες αγορές
- **Greece Macro Monitor:** Περιοδική έκδοση για τις τελευταίες οικονομικές εξελίξεις της αγοράς της Ελλάδας
- **Regional Economics & Market Strategy Monthly:** Μηνιαία έκδοση για την οικονομία και τις εξελίξεις της αγοράς ανά περιοχή
- **Global Economy & Markets Monthly:** Μηνιαία ανασκόπηση της διεθνούς οικονομίας και των χρηματοπιστωτικών αγορών

Εγγραφείτε ηλεκτρονικά στο: <http://www.eurobank.gr/research>
Ακολουθήστε μας στο twitter: http://twitter.com/Eurobank_Group

